

Via e-post: Ju.remissvar@regeringskansliet.se

YTTRANDE
2018-06-04

Justitiedepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

SEPAF:s (Sveriges Patentbyråers Förening) yttrande avseende Grovt upphovsrättsbrott och grovt varumärkesbrott (SOU 2018:6)

Referens: Ju2018/01146/L3

Sveriges Patentbyråers Förening (SEPAF)

Sveriges Patentbyråers Förening (SEPAF) är en branschförening för byråer i Sverige som arbetar med skydd av patent, varumärken, design och andra immateriella rättigheter. Syftet med föreningen är att upprätthålla god etik och en hög yrkesskicklighet i branschen. Alla SEPAF-anslutna byråer tillämpar våra allmänna uppdragsvillkor, vilket är en trygghet för våra kunder, det vill säga användarna av de olika systemen inom immaterialrättsområdet. Genom kontakter med myndigheter och andra statliga organisationer arbetar SEPAF bl.a. för att påverka lagar och regelverk för våra kunders och branschens bästa.

Yttrande

Inledande kommentarer

SEPAF vill utifrån remiss daterad 2018-03-06 inkomma med ett remissvar avseende förslagen i den rubricerade utredning (SOU 2018:6), och vill med anledning av detta därför inkomma med följande synpunkter och kommentarer.

SEPAF:s intresse av frågan

Upphovsrätt och varumärkesrätt har stor betydelse för näringslivet och inte minst för klienter som använder sig av SEPAF:s anslutna byråer för att skydda och utveckla deras immateriella rättigheter. Utöver de uppenbara förmögenhetsrättsliga aspekterna som finns avseende immateriella rättigheter är det även viktigt att de straff som kan dömas ut för brott mot dessa rättigheter också är tillräckliga och proportionerliga så att dessa brott beivras.

Även om SEPAF-anslutna byråer i huvudsaklig utsträckning arbetar med civilrättsliga frågor kring immateriella rättigheter så är SEPAF även mån om att det straffrättsliga systemet för dessa rättigheter och de påföljder som kan utdömas speglar det värde som dessa tillgångar kan uppgå till för SEPAF:s klienter. Utan ett väl fungerande och välavvägt straffrättsligt sanktionssystem riskerar det immaterialrättsliga systemet att urholkas och på sikt försvagas.

Brottsrubricering avseende upphovsrättsbrott och varumärkesbrott

SEPAF:s anslutna byråer och deras kunder är väl medvetna om den omfattande och värdemässigt betydande piratverksamhet som förekommer runt om i världen på otaliga marknader. Denna internationella piratverksamhet har ofta kopplingar till annan grov brottslighet, och sträcker sig ofta över länders gränser, och uppgår vidare till mycket stora kvantiteter. Det är mycket vanligt att SEPAF:s klienter upptäcker att deras upphovsrättsligt skyddade verk eller produkter försedda med deras varumärken olovligen piratkopieras och/eller olovligen säljs av olika aktörer, och för många av SEPAF klienter läggs mycket omfattande resurser på att stoppa och motverka sådan piratkopiering och efterföljande försäljning. SEPAF ser det därför som positivt att lagstiftaren har valt att se över brottsrubriceringarna för dessa områden.

SEPAF noterar dock att det är något märkligt varför just upphovsrätten och varumärkesrätten har fått en särställning i förslaget medan brott mot andra immateriella rättigheter och tillgångar (exempelvis patent, mönster, firma och företagshemligheter), inte föreslås få motsvarande utökade brottsrubriceringar eller straffskalor. SEPAF skulle därför gärna se att även dessa övriga områden ses över på motsvarande sätt.

Skärpta straff för allvarligaintrång

Inledningsvis kan det konstateras att den föreslagna förändringen, dvs att grovt brott med särskild straffskala införs för upphovsrättsintrång och varumärkesintrång, är positivt i SEPAF:s mening. Speciellt positivt är det att brotten delas in i två svårhetsgrader, då detta bidrar till att visa på den vidd som finns avseende immaterialrättsbrott, från mindre allvarliga till mycket allvarliga brott. Samtidigt anser SEPAF att det är positivt att brotten får egna brottsbeteckningar: dvs upphovsrättsbrott och grovt upphovsrättsbrott respektive varumärkesbrott och grovt varumärkesbrott. Även detta bidrar till att visa på omfånget och den vidd och bredd som brott mot respektive lagar kan ha. Eventuellt skulle även ytterligare en ny brottsrubricering kunna införas för ringa brott, vilken skulle tillämpas på mindre allvarliga brott eller brott som sker i mindre omfattning, vilket vanligtvis skulle vara fallet för privatpersoner som har brutit med exempelvis upphovsrättslagen.

SEPAF är även av uppfattningen att de föreslagna straffskalorna för brott av normalgraden respektive grova brott, dvs två respektive sex års fängelse, är välavvägda. Detta skulle medföra att det i de allvarligaste fallen av upphovsrättsbrott och varumärkesbrott kan dömas ut ett straff som står i proportion till brottets allvar. Detta bör bidra till en viss avskräckande effekt, men även bidra till att de som faktiskt utför brotten förhindras att fortsätta brotten under den tid de är frihetsberövade. De bedömningskriterier avseende bedömningen av om brottet är grovt, nämligen om

gärningen har inneburit synnerligen kännbar skada, medfört betydande vinning eller annars varit av särskilt farlig art, är enligt SEPAF välavvägda och relevanta för bedömningen.

Förverkande och beslag

Möjlighet att kunna ta i beslag all slags egendom – och inte bara föremål – som kan förverkas enligt upphovsrättslagen och varumärkeslagen, ser SEPAF som positivt, speciellt avseende exempelvis domännamn, då dessa väldigt ofta används i stor utsträckning för att möjliggöra försäljning av piratkopierade varor och marknadsföra dessa på Internet. En sådan möjlighet kommer att hjälpa SEPAF och deras klienter att stärka det brottsförebyggande arbetet och motverka fortsatt brottslig aktivitet. Detta då brottsligheten försvåras på grund av att den inte kan fortsätta (med den förverkade eller beslagtagna egendomen) fram till dess att frågan är slutligt avgjord av en domstol.

Författningskommentarer

Det är positivt att upphovsrättsbrott och varumärkesbrott i och med de föreslagna förändringarna både får egna, formella beteckningar för dessa brottstyper.

Vidare förefaller de uppräknade bidragande orsakerna till att botten kan rubriceras som grovt vara väldefinierade, dvs: (a) synnerligen kännbar skada, (b) medfört betydande vinning eller (c) annars varit av särskilt farlig art. Dessa tar sikte på olika avvägningar och olika tydligt definierade aspekter som lätt kan identifieras och separeras i lagtexten.

Författningsförslagen som sådana är i SEPAF:s mening i övrigt välskrivna och välformulerade och SEPAF har därför inga kommentarer eller förslag på förändringar i denna del.

Slutsats

SEPAF ställer sig bakom de föreslagna förändringarna. Att ändringarna avses att träda i kraft den 1 juli 2019 ser SEPAF som en rimlig målsättning, och SEPAF ser fram emot implementeringen av de föreslagna förändringarna.

Stockholm den 4 juni 2018

För SEPAF,

Niklas Sandell
SEPAF:s remissutskott för Övrig IP